

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

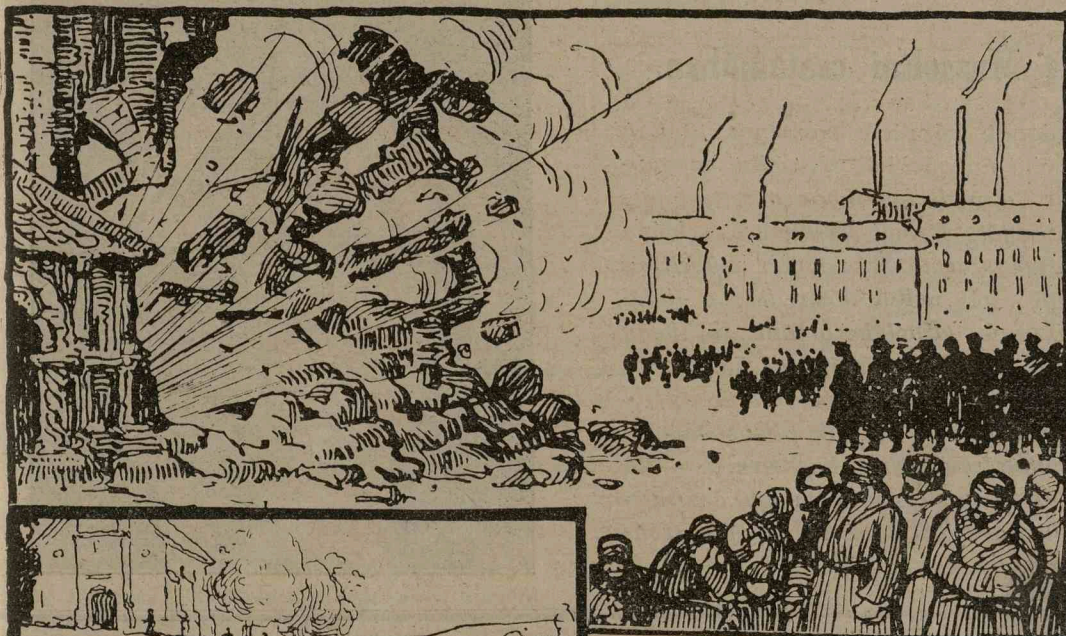
FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Istennel vagy Isten ellen?

Ezt az időpontot jól jegyezzük meg: február 28-án Moszkvában a vallás és az Isten elleneségei közös gyűlésre jönnek össze. Negyvenhat országból gyűlnek össze az Isten esküdt ellenségei.

Az egész kereszténység, bármennyire szétszakadozott is az idők folyamán, az Isten-hithen egységes maradt. A kereszténység Isten nélkül üres és hazug jelszó volna. Hát üres és hazug

Oroszországban a gyárak népe gonosz indulattal nézi a templom felrobbantását. A földmives nép irtózáttal fordul el az istentelenségtől s vágyakozva néz a mitisztetefelbőllő templomaink felé.

A valamikor nagy és szent Oroszország istenhívő fiainak ma nem lehet nyilvánosan imádkozniuk. A fékevesztett bolsevizmus legyilkolta papjait, lerombolta, felrobbantotta templomait, s az ólomszeges kancsukával véres szájukra forrasztja az imádság szavait. A bolsevizmus azt akarja, hogy Oroszország, s utána az egész világ Isten nélkül éljen.

jelszó nekünk az Isten, akinek csodálatos jelenlétét fűben, fában, virágban, az erdők és rétek zöldjében naponként csodáljuk? Nem kell egyetlen kereszténynek sem rajongónak lennie, hogy tudomást vegyen Isten létéről, aki a világon uralkodik. Az Istenhit a legsötétebb őserdők vademberében is él valamilyen formában. S akkor íme, akadnak a húszadik században úgynevezett „művelt“ emberek, akik ezt az Isten-hitét akarják a keresztény világ szívéből-lelkéből kiölni!

Mert titkolózás nélkül, egyenesen ezt akarja a bolsevizmus. Azt akarja keresztény testvéreim, hogy ne legyen, akihez lelked bajában fordulhass. Azt akarja, hogy kiöljön a lelkedből mindent, ami többé és jobbá tehet téged. Azt akarja, hogy ne legyen a faludban kicsi fehér templom, ahová verőfényes vasárnapokon tiszta ünneplőben elmehess. Azt akarja, hogy össze-

dőljön templomodban az oltár, letörjön a kereszt, hogy leüssék a kórusról a zsoltárjelző táblát, hamuvá égessék a szent Bibliát. Azt akarja, hogy ha le nem dőlt, akkor kaszánya vagy lóistálló legyen abból a szent helyből, ahol eddig az Isten szent nevét emlegetted. Azt akarja, hogy megtagadd és megöld az Istent, ahogy megtagadta és megölte Judás, a világ megváltóját!

A katolikus egyház már meghirdette a szent harcot az istentelenség sátáni hírnökei ellen!

De a világ valamennyi keresztény társadalmának össze kell fognia az Isten-tagadók és Isten-gyilkosok ellen! Sok minden elpusztult már ezen a világon, amiért örökké tartó sebet hordozhatunk lelünkön. Elvesztek emberek, elvesztek országok, elvesztek vagyonok, elvesztek kultúrák. Egyedül az Isten maradt meg nekünk és azt is el akarják rabolni tőlünk! A kereszténység nem dolgozik ügynökökkel, jól

fizetett izgatókkal. A keresztyénség egyetlen hatalomnak, az Istennek erejével harcol, az ő segítségével bizik s az ő nevével védekezik.

A Sátán kezdetben is Isten ellen támadt. Elbukott. Évezredek óta harcolt ellene. Nem tudta legyőzni. A húszadik század új sátánja, az Isten-ellenes bolsevizmus újból, talán végső, döntő harcot kezdett Isten ellen. Most se fog győzni. Amíg lesz ember, aki hitet tegyen mellette, s amíg van templom, ahol imádkozni lehet hozzá, addig nem fog győzni!

Keresztyény testvérek! Az Isten köré, a templom köré! A végső küzdelem eikövetkezett! Istenel az Istenelének ellen! Moszkva ezerszer gyűlésezhet, de templomaink örökké állani fognak, s élő, eleven, harsogó hitünk örökké lobogni fog!

Hiszünk, hiszünk, hiszünk az egy igaz élő Istenben! Amen!

P. Jánossy Béla dr.

Házasság Mussolini családjában.

Olaszországnak bő része van mostanság a közérdekű családi ünnepekből. Mussolini nagyobbik fia, Victor, a mult napokban vezette oltárhoz menyasszonyát, Buvoli Orsolyát. A leány polgári családból származik, nagyon művelt és gyönyörű hölgy, aki méltó társa lesz a fiatal vitéz repülőtisztnek. (Emlékezhetünk rá, hogy Victor hadnagy az abessziniai légi harcokban milyen hősiiesen küzdött sógorával Ciano gróffal együtt.) A fiatal párról képünk akkor készült, amikor az egyházi esküvőről hazatérnek. — A Mussolini-család ünnepe mellett nagy örömdézt keltett Olaszországban az is, hogy a trónörökös párnak fia született.

Moja és Marin.

Románok halála a spanyol háboruban.

A spanyol polgárháborúban sok nemzet önkéntesei résztvesznek, pártállás szerint, hol Franco nemzeti csapatában, hol a vörösök oldalán. Romániából is a spanyol harctérre utazott egy csapat. Két tagja: Moja és Marin önkéntesek elesetek a spanyol nemzetiek oldalán vívott harcokban. Pártfeleik hazahozták a két hősi halott földi maradványait s országos részvét mellett temették el. A temetésen külföldi követek is résztvettek, ami miatt némi nyugtalanság keletkezett a román közvéleményben.

Éleltrevaló eszme?

Érdekes esemény híret közlik és tárgyalják a magyar és román napilapok. A hír arról szól, hogy Budapesten magyar és román küldöttségek megbeszéléseket folytatnak: immódon lehetne a magyarországi Békésmegye román lakosságát a Bukovinában és Moldovában élő magyarsággal kieserélni?

Kíváncsian figyeljük a román lapokat, vajjon mit szólnak a fölvetett gondolathoz?

Az eddigi megnyilatkozásokból arra kell következtetnünk, hogy komoly lehetőségek esetén a román közvélemény nem idegenkednék a kieserelés gondolatától. Ez érthető is, hiszen a románság létszáma s ezzel külpolitikai súlya jelentékeny gyarapodáshoz jutna a magyarországi románság áttelepítésével. Am nemcsak a józan számítás, de a nemes értelemben vett nemzeti érzés is amellet szól, hogy a román testvérek együtt éljenek testvéreikkel.

A fölvetődött terv ellen tehát elvi aggodalmakat vagy érveket nemigen lehet fölhozni. Ezt bizonyítja az a cikk is, amely a „Curentul” című lapban jelent meg a Békésmegyei románság és a bukovinai meg mol-

dovai magyarság kieserelésének kérdéséről. A szóbanforgó ujság ritkán szokott jót mondani a magyarokról, ezuttal is elfogultan cselegeti, hogy milyen rossz dolguk van a Magyarországon élő románoknak s viszont azt jóslgatja, hogy a bukovinai és moldovai magyarok bizonyosan nem hagynák itt azt a boldog, meglegedett áliapotot, amelyben jelenleg élnek.

De miután ezekben a kifejezésekben mérget kiadta a cikkíró, mégis számitgatásokat tesz, hogy vajjon hány román él Magyarországon és hány magyar él Bukovinában és Moldovában. Természetes, hogy a magyar számadatokat nem fogadja el és azt állítja, hogy Magyarországon körülbelül annyi román él, mint amennyi magyar Bukovinában és Moldovában a kieserelés tekintetében számba jöhetne. S ezzel mintegy elárulja, hogy a kieserélést a viszonyosság alapján maga is megoldhatónak tartaná.

Az eszme fölvetése nem jelenti a megvalósulást. De az eddigi megnyilatkozások magát az eszmét román részről is elég megértéssel fogadják.

. Külföld .

Tovább folyik Oroszországban Sztalin véres munkája. Az orosz szovjet korlátlan ura, Sztalin újabb politikai bünpert készített elő. Nagyon sok letartóztatás történt és rövidesen megkezdődik az elfogottak bünpere az ismert, orosz módszer szerint. Nem kétséges, hogy megint sok ember véréit fogja Sztalin kiontani. A mostani pernek különös érdekességet kölcsönöz, hogy Sztalin elfogatta az utolsó, élő Gheorgiai herceget. A herceg a pernek egyik fővádlottja lesz.

Schusehnigg kancellár nyilatkozata a Habsburgok visszatéréséről. Az osztrák kancellár egy politikai gyűlésen beszéd-

ben foglalkozott a Habsburgoknak az osztrák trónra való visszatérésével. Schusehnigg kijelentette, hogy az államforma kérdésében egyedül az osztrák nép hivatott dönteni. Semmilyen külső befolyásnak nem fog Ausztria engedelmesskedni. Kizárólag az osztrák kormányra és a hazafias front vezetőségére vár a feladat, hogy kellő időben döntsön Habsburg Ottó trónra való visszatérésének ügyében. Az osztrák kancellár beszédéből kitűnik, hogy ebben a fontos kérdésben kellő időben népszavazással akar döntést hozatni.

Módosítják a magyar alkotmányt. Darányi Kálmán, Magyarország miniszterelnöke, nagy beszédben indokolta meg a képviselőház egyik ülésén, hogy Magyarország alkotmá-

nyát miért kell módosítani? A magyar miniszterelnök véleménye szerint az alkotmánymódosítás a következő lényegesebb dolgokban fog megnyilvánulni. Ki fogják terjeszteni a kormányzó jogkörét. A felsőház szervezetét új alapokra fektetik. Be fogják vezetni a titkos választói jogot. A titkos választói jog bevezetésével kapcsolatban a kormánypárt és a magyar ellenzéki pártok között már is meglehetősen összhang uralkodik. Megegyeznek abban, hogy a titkos választói jogot csak bizonyos feltételek mellett lehet bevezetni.

Göring derűlátó. Göring, porosz miniszterelnök a német frontharcosok berlini találkozásán nagyobb beszédet tartott a frontharcosokhoz. Göring vá-

zolta a világháboru borzalma, majd kifejtette, hogy meggyőződése szerint az emberiség utolsó megpróbáltatása a világ háború volt. Bizik abban, hogy az emberiség be fogja látni, hogy jövődjő céljának elérésére más eszközök is állanak rendelkezésre, mint a háboruk borzalmai.

Szovjet repülőgép jelent meg Bécs felett. Bécs városa fölött éjnek idején két ízben is jelent meg titokzatos repülőgép: A repülőgép négyezer méter magasságban füstgáz segítségével szovjet jelvényeket rajzolt az égre és azután cseh terület felé elszállott. Az égre rajzolt kalapács és sarló jelvények sokáig láthatók voltak, amíg a szél a füstöt szét nem verte. A titokzatos repülőgép üldözésére mindkét esetben osztrák repülőgépek indultak, azonban a gép olyan gyors volt, hogy nem tudták utolérni.

Japán kommunista ellenes egyezményt készít elő. A japán parlament elé törvényjavaslatot terjesztettek, amely a távol Keleten kommunista ellenes egyezmény létesítését célozza. A parlament a tervezetet nagy lelkesedéssel fogadta.

Anglia utja. Az angol kormány az alsóházban is s a nagy nyilvánosság előtt is kijelentette, hogy gyarmataiból semmit sem fog átadni senkinek s így Németországnak sem. Az angol közvélemény tulnyomó többsége helyesléssel és nagy megnyugvással fogadta a kormánynak ezt a világos és határozott állásfoglalását, különösen azért, mert a kormány nemcsak beszél, hanem cselekszik is: 400 millió fontos külön hitelt kért (és kapott) a parlamenttől fegyverkezési munkaterve végrehajtására. Lejben ez körülbelül

1080 milliárd. Olyan óriási összeg, hogy elgondolni is képzelenség. Talán ugy lehet legjobban megmagyarázni, hogy ha Romániának ilyen összeg állana rendelkezésére, jó negyven évig fedezni tudná minden kiadását — adó nélkül.

A külön hitelből teljesen újjaszervezik az angol haderőt a vizen, a szárazföldön és a levegőben is, még pedig — a már elmúlt 1936. évet is odaszámítva — négy év alatt. Az angol kormány szerint ez az óriási haderő nem a háboru, hanem a béke ügyét szolgálja s ha ez így van, akkor nem félelmet kelt, hanem megnyugvást.

Új kormány Japánban. A japáni kormányválság megoldódott: új kormány alakult Hajaszi tábornok elnöklete alatt, vagyis — a katonai párt győzött Japánban. Az eseményeknek ezt a fordulót erős aggodalommal figyeli a szomszédos szovjet-birodalom. Az orosz hadügyminiszter nagyobb beszédben mutatott rá az orosz-japáni háboru megint fenyegetővé vált veszedelmére. Szerinte a két ország között a háboru kilörését már a közel jövőben majdnem

bizonyosnak kell tartani. Oroszország azonban — füzte hozzá az orosz hadügyminiszter — most más helyzetben lép háboruba, mint 33 évvel ezelőtt, amikor vesztes lett. Ma Oroszországnak hatalmas, jól képzett, jól felszerelt hadserege van, félelmetes repülő-gép hada s Mandzsuriával közös határát bevehetetlen erődítések védik, úgy, hogy teljes kilátása van a győzelemre.

Japánban — amint érthető — komoly izgalmat okozott ez a fenyegetésnek is beillő orosz beszéd, de az is bizonyos, hogy Japán is számít erre a háborura és felkészült rá.

Felépítik Budapesten a Szentföldet. A ferenczerendi atyák hüvösvölgyben felépítik a szentföldi muzeumot, amelyben esodálatos és kegyeletes ritkaságokat őriznek. Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket *Tolnai Világlapja* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. További érdekesítő cikkek: Akiben az ollót bentfelejtették, „Dolgoznak” New-York fegyveres banditái, Inasgyerekből tábornok és kormányzó. A féltékenység orvosága, az anyák megmentője.

Transzilvánia legjobb mezőgazdasági és közzgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

Előtérbe került a Duna-medence rendezésének kérdése.

Mint közöltük, Maniu Gyula az elsők között volt, akik Bethlen István sokszor emlegetett cikkét tanulmányozás tárgyává óhajtották tenni. Egy magyar nyelvű ujság szerkesztőségétől már akkoriban elkérte a cikk pontos szövegét. Hír szerint Maniu Gyula azóta át tanulmányozta gróf Bethlen István cikkét, azonban kijelentette, hogy Bethlen István ajánlatát nem lehet elfogadni. A Romániában élő magyar kisebbségek ugyanis román állampolgárok, akiknek sorsát nem a román és magyar államnak kell együttesen rendeznie. Ez a jog kizárólag Romániát illeti meg. Nem le-

het ugyanis a román állam belső ügyeibe kívülről beavatkozni.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban Maniu a Duna-medence államainak helyzetét is tanulmányozta. Gondos adatgyűjtésbe kezdett és terjedelmesebb munkában akar válaszolni Bethlen István grófnak. Mielőtt választ adna Bethlen Istvánnak, transszilvániai politikai barátaival is megbeszéléseket óhajtott folytatni. Minden esetre mutatja „a badacsonyi remete” magatartása, hogy a Duna-medence kérdései megint előtérbe kerültek és azoktól a politikai pártok vezetői sem függetleníthetik magukat.

Belpolitikai hírek

Huszonnégy és félmilliárd lesz a költségvetés. A pénzügyminisztériumban véglegesen összeállították a jövő évi költségvetés tervezetét. Az új költségvetés huszonnégy és félmilliárd lej végösszeget mutat. Kétfélmilliárddal több, mint a tavalyi költségvetés összege.

Jorga titokzatos szerepe. Jorga, volt miniszterelnök néhány hét óta rejtélyes szerepet játszik a belpolitikában. A politikai pártok vezetői között közvetít, azért, hogy pártközi kormányt sikerüljön összehozni. A kormánypárt Jorga szerepének nem tulajdonít fontosságot.

A nemzetipárt nem bizik abban, hogy az elkövetkező választásokon többséget szerez. A román nemzeti parasztpárt, amióta Vajda híveivel együtt kivált a pártból és Maniu személyes tartózkodással vesz részt a párt munkáiban, meggyengült. Minden arra irányuló törekvés, hogy a pártot meg lehessen erősíteni, hiába valónak bizonyult, mert olyan személyes ellentétek vannak a pártban, amelyeket nem lehet ki-

küszöbölteni. Megnehezíti a nemzeti parasztpárt helyzetét, hogy a liberális párt a negyedik éve tartó kormányzás alatt meg erősödött és nagy reménységgel tekint az új választások elé. Így, ha a nemzeti parasztpártban a választások idejéig nem tudják megteremteni a teljes békét, könnyen megeshetik, hogy a választásokból ismét a liberális párt fog győztesen kikerülni.

Szentkereszthy Béla báró ünneplése. Szentkereszthy Béla báró tíz éve tölti be az Országos Magyar Párt Treiscaunemegyei tagozatának elnöki tisztességét. Ebből az alkalomból a Magyar Párt tagozati vezetői nagyobb küldöttséggel együtt megjelentek Szentkereszthy Béla báró előtt és meleg ünnepségben részesítették.

Politikai kavargóság a vasgárdisták temetése miatt. A spanyol harctéren elesett vasgárdisták temetése, mint irtók, nagy gyászpompával folyt le. A temetés után különös bonyodalom keletkezett. A temetésen ugyanis résztvettek Németország, Olaszország, Japán és Portugália követei, valamint a nemzeti kormányhoz csatlako-

zott, volt spanyol követ. A külföldi követeknek a temetésen való részvétele nagy hatással volt a belpolitikai hangulatra. A szenátus és a képviselőház egyik ülését váratlanul felfüggesztették és Tatarescu miniszterelnök Ófelsége, Károly király előtt kihallgatáson jelent meg. A királyi kihallgatás következményei egyelőre beláthatatlanok. Az ügynek érdekes kül- és belpolitikai fejleményei várhatók. Ugy látszik azonban, hogy a kormány igazolta Ófelsége előtt, hogy a történekeért nem terheli felelősség és így ezzel az ügygel kapcsolatban kormányválság nem várható.

Barátkoznak az ellenzéki pártok. Egyik București-i ujság arról ír, hogy Jorga és Averescu pártja közeledést keres a román nemzeti parasztpárttal. A fővárosi ujság azt állítja, hogy a három párt vezetői megbeszélést tartottak arra vonatkozólag, hogy miképpen lehetne közös megegyezéssel a három párt működését egységesíteni. Ha a három párt közös együttműködésére irányuló törekvés sikerül, úgy a kormánypártnak tekintélyes ellenzéki erővel kell leszámolnia.

• Hírek •

Árvizek fényesnek. Az esőben és hóban hővelkedő tél következtében attól lehet tartani, hogy az általános olvadás megindulásakor árvizek lesznek. Különösen az veszedelmes, hogy a magasabb hegyeket vastag hóréteg borítja. Míg ugyanis a melegebb fekvésekben eső esett és a téli havat is olvasztani kezdte, addig a magas hegyeken havazott és növelte a hóréteg vastagságát. A belügyminisztériumban intézkedtek, hogy a veszélyeztetett helyeken készüljenek fel az árvizek veszedelmének elhárítására.

Boga Alajos kanonok lett a római katolikus egyházmegyei tanács új előadója. A dr. Balázs András prelátus, kanonok lemondásával megüresedett egyházmegyei előadói állást ideiglenesen dr. Boga Alajos kanonokkal töltötték be. A közvélemény nagy reménységgel néz az új referens működése elé, mert mint főtanfelügyelő, három év alatt sok nehéz és fontos ügyet intézett el a köz javára.

Március elsején megdérül a vasút. A felemelt vasuti díjszabás eredeti terv szerinti április elsején lépett volna életbe. Hír szerint az államvasutak igazgatósága engedélyt kapott a kormány gazdasági bizottságától, hogy a felemelt vasuti tarifát már március elsején léptesse életbe.

Nagy földrengés volt Észak-Afrikában. Afrika északi részében, Algeriában, nagy földrengés volt. A földrengés következtében két falu házai elpusztultak. A falu lakosai közül tizenketten meghaltak, tizennégyen megsebesültek.

Kivándorlásra csábítják a székelyeket. A székelyföldön kivándorlási ügynökök jelentek meg és Abessziniába csábítják a székelyeket. Az ügynökök a jelentkezőktől előleget vesznek fel. Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy ne engedjék magukat becsapni.

Nagy sikerrel szerepelt a budapesti egyetemi énekkar Amerikában. A budapesti egyetemi énekkar több heti szereplésre Amerikába utazott. Az egyetemi énekkar most érkezett vissza Budapestre. Sikeres szereplésüket legjobban jellemzi, hogy az 1939-ben rendezendő, new-yorki világkiállításra meghívást kapott az énekkar.

Bő földgázforrásra bukkantak Magyarországon. A dunántúli dombos vidéken magyar szakemberek évek óta kutatnak petróleum és földgáz után. Közlelebről Nagykanizsa közelében földgázforrásra bukkantak. A forrás naponta háromszáz ezer köbméter gázt szolgáltat.

Halálos balesetek a vasutnál. Braşov közelében, Timişul de sus állomáson egy tehervonat vasuti kocsikba szaladt. Három vasutas meghalt, kettő megsebesült. Gherla mellett a vonat egy Bandea Ioan nevű katonát elütött. Bârlad mellett egy Anton nevű fuvarost, Constanţa mellett pedig egy Zoe Constantinescu nevű asszonyt gázolt el a vonat.

Kéthetes gazdasági tanfolyamok. Most zárult be az E. G. E. gazdasági tanfolyamainak második csoportja. A tanfolyamokon átlag 30—40 hallgató vett részt. Február hó 15-én nyitlak meg a következő községekben az új kéthetes tanfolyamok: Caraşmegyében: Bodofaláun, Clujmegyében Căpuşul Mic-on, Alunişon Mureşmegyében és Ri-

meteán Albamegyében. Március 1-én nyitlak meg az utolsó tanfolyam Ciucmegyében, Şumuleun. Az E. G. E. összesen 14 vármegyében 25 gazdasági tanfolyamot rendezett az idén. A gazdaközönség mindenütt örömmel ragadta meg az alkalmat arra, hogy tanulhasson. Az E. G. E. nagy szolgálatot tett ezekkel a tanfolyamokkal az országrészünk mezőgazdasági kulturájának fejlesztése és a földművelő nép jólétének emelése érdekében. Itt említjük meg, hogy a Turda megyei Chiend községben egy 6 hetes női gazdasági, illetve háztartási tanfolyam nyitlak meg az egyesület rendezésében, amelyen a falusi földművelő nép asszonyai és leányai tanulják meg mindazt, amit egy kisgazdaságszornynak tudnia kell háztartási, gazdasági és egészségügyi téren. Az E. G. E. tanfolyamait 52 okleveles gazda vezette önzetlennel, áldozatos munkával.

Nemzeti ajándékot kapnak a háboruban kitüntetett katonatisztek. A szenátus nemzetvédelmi bizottsága elfogadta a javaslatot, hogy a háboruban kitüntetett katonatisztek nemzeti ajándékot kapjanak. A nemzeti ajándék az illető tisztnek lakhelyén háromszáz négyzetméter földből fog állani. Ha az ajándékföldet tulajdonosa házat épít, öt évig házadómentességet fog élvezni.

Százéves ember halála. Salló Péter, jigodini földműves gazda százéves korában meghalt. Az öreg gazdálkodó halála előtt néhány nappal megkérdezte környezetétől, hogy vajjon mikor éri meg a századik esztendő, mert tovább már nem akar élni. Valóban úgy is lett. Elérte a századik életévét és meghalt.

Hogy is állunk a pogány vallással?

Román lapokban ujabban sokat lehet olvasni arról, hogy Magyarországon és Németországban terjedőben van a pogány vallás. Legutóbb Jorga Miklós pártjának lapjában tiltakozott a világ közvéleményének nevében a magyarországi és a németországi pogányság terjedése ellen. Jorga szerint ugyanis Németországban még több híve van a pogány vallásnak, mint Magyarországon. Csodálattal kell megállanunk a kiváló történettudós állításai mellett. Meg kell állapítanunk ugyanis, hogy Jorga lapjában a magyar és német pogányság ügyéről teljesen hamis adatokat közöl.

Biztosan megállapítható, hogy a Jorga által hirdetett magyar pogány vallás hívei tulajdonké-

pen nem is léteznek. Néhány hóbortos ember, nem is azért, hogy az ősi magyar pogány vallást feltámassza, hanem inkább kedvtelésből áldozati tüzek mellett az ősi magyar szokások emlékét ujitotta fel. Hiszen nem is tettek egyebet, mert Magyarország állami törvényei szigorúan tiltják mindenféle pogány vallás gyakorlását. Ugyanez a helyzet Németországban is, ahol már szintén rég elfelejtették, hogy a világháború után eszelős emberek az ősi német vallást akarták államvallássá tenni.

Jorga könyveiből kitűnik, hogy a magyar nemzet műveltségi fokát nagyon jól ismeri. Kérdezzük tehát: mi célt szolgált a gyanúsító cikk?

Megjelent a Magyar Népegészségügyi Szemle februári száma. A dr. Schmidt Béla által szerkesztett Népegészségügyi Szemle februári száma gazdag tartalommal jelent meg. Több figyelemre méltó cikk közül kiemeljük a fogak romlásának okait tárgyaló cikket. A folyóirat megrendelhető a kiadóhivatalban. Címe: Târgumureș, Str. Sft. Gheorghe 20. szám.

Aranycsempészség lovak segítségével. Lengyelországban szigorúan tiltják az arany kivitelét. A csempészek különös módját eszelték ki az arany kivitelének. Lovak abrakába aranyport és apró aranysemekeket vegyítettek. A lovakat kiviteli engedéllyel átvitték a határon. Ezután a lovakat levágták és az aranyat a belekből kimosták. A hatóságok a csempészbanda tagjait letartóztatták.

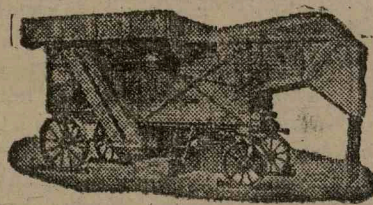
Bicskázó gyermek. Sanzieni községben szomorú bicskázási eset történt. Ezuttal a bicska egy gyermek kezében ejtett súlyos sebet egy legényen. A farsangzáró bálon egy Kanabé Sándor nevű, gyermekkorban levő ifju megszurta Mészáros Ignácot. A késelés okát nem tudják, valószínűleg Kanabé Sándor azt hitte, hogy Mészáros

Ignác ütötte volt pofon. A tizenöt éves Kanabé Sándort letartóztatták, Mészáros Ignácot súlyos sebével kórházba ápolják. Állapota reménytelen, mert a szúrás a szívburkot és a tüdőt is érte.

Megjelent az „Egészség“ februári száma. A dr. Normand által szerkesztett „Egészség“ c. folyóirat februári száma sok hasznos cikket közöl. Érdekes cikkben foglalkozik a náthalázjárvány kérdésével. Ezenkívül több nagyobb és apróbb cikk teszi változatossá az értékes orvosi folyóiratot. Megrendelhető a kiadóhivatalnál Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 56.

Kötvényekkel lehet fizetni a kisajátítások birtokba kapott földek és házhelyek árát. A pénzügyminiszter rendelete értelmében azok az igény jogosultak, akik a földbirtokreform során földet vagy házhelyet kaptak, a kapott ingatlan értékét értékpapirokban is kifizethetik. A rendelet szerint a kisajátított és birtokba adott ingatlanok értéke az 1922 évben kibocsátott öt százalékos kamatozó kisajátítási kötvényekkel fizethető ki.

M.A.V. önbeállós golyócsapágyas acélkeretű cséplőgépek,

legjobb kivitelben M. A. V. szab. beszerelhető herafejűkészülékek. „Hanomag Diesel“ 33/45 Hp. traktorok, kicserélhető hengerperselyekkel. „MÁVAG“ egytetemes kalapácsos malmok. A cséplőgépekhez különféle üzemgépek. Mindenkor a legolcsóbb árakban és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók a romániai kizárólagos vezérképviselőnél:

„Industria-Economia“ Kereskedelmi és Ipari Részv.-Társ.-nál,
TIMIȘOARA, Str. I. C. Brătianu 34. — Telefon 914.

Távírat: Industria—Timișoara.

Művelődési mozgalmak. méltó elhatározása, mely szerint

Aldott munka!

Nemrégem emlékeztünk meg arról az örvendetes eseményről, hogy báró Kemény Jánosné lelkes buzgolkodása révén egyszerre harminc népkönyvtár létesült ugyanannyi községben. Ez alkalommal ismét egy ilyen, bár szerényebb keretek között történt, de követésre méltó példát mutató eseményről adunk örömhírt.

Ugyanis *Timár Sándor* román, kath. plebános, aki már előbbi egyházközségében. Aninosán is lelkesen terjesztette a művelődést a bányászok között, értékes népkönyvtárat is alapítva számukra. mostani községében, Frumoasán egyszerre három egyesület részére létesített külön-külön, igen nagy számú könyvből álló népkönyvtárat, a lapunkban is több ízben hirdetett népkönyvtár-sorozatokról.

Nem szükséges külön hangsúlyoznunk, hogy a népkönyvtárak milyen fontosak magyar testvéreink lelki szükségleteinek kielégítése és a művelődés terjesztése szempontjából, ellenben azt már külön is ki kell emelnünk, hogy *Timár Sándor* plebános magyar fajtája iránt érzett magas szociális szeretetének főemelő, fényes tanujelét adta.

Nem dicsérni akarjuk ezt a lelkes vezető embert, mert nemes eseményekért önmaga lelkében és hívei szeretetében megkapja méltó jutalmát, hanem föl akarjuk hívni mások figyelmét e dícséretre méltó példa követésére. Hiszen alig van olyan magyar lakta falu, ahol egy kis lelkesedéssel, megfelelő utánjárással ne lehetne fölláttítani legalább egy-egy kisebb népkönyvtárat. Ezt annál inkább meg lehet tenni, mert népkönyvtárak létesítésében szerkesztőségünk is tekintélyes anyagi segítséggel járul hozzá. Ezt igazolja az Ifju Ker. Egyesület lelkes munkássága, melynek eredménye több községben egy-egy népkönyvtár fölláttítása volt. Ifjúságunk megértő érdeklődését és nemes lelkületét mutatja a Wesselényi-kollégium lelkes diákjainak elismerésre

száját csekély pénzeszközükből egyszerre három községben létesítenek népkönyvtárat. Vagy nem megható-e egyik egyetemi hallgató eszelekedete, aki szükös zsebpénzéből havi ötven lejekkel fizeti a szülőfaluja részére rendelt népkönyvtárat. És az ilyen esetek nem állanak egyedül!

Mennyivel inkább megtehetnék ezt módosabb magyar testvéreink és intézményeink, hiszen azt a néhány száz lejt, amibe egy népkönyvtár kerül, meg sem éreznék, ezzel szemben megmagyar fajuknak tennének eléggé nem dicsérhető hasznos szolgálatot, más részről megbecsülést és tekintélyt szereznének magyar testvéreik körében!

Meg lévén győződve, hogy a fenn említett példák lelkes követésre fognak találni, tudatjuk, hogy lapunk szerkesztősége a legnagyobb készséggel adja meg a szükséges tájékoztatást a népkönyvtárak ügyében. Egyelőre csak azt közöljük, hogy a „Magyar Nép” és a Minerva Műintézet anyagi támogatása mellett egy hetven darab bekötött könyvből álló népkönyvtárat 3.000 lejt helyett *egyezer*, egy ötven kötetből álló könyvtárat 1.500 lejt helyett *ötszáz* lejt, részletekben is fizethető árért lehet megrendelni akár szerkesztőségünkben, akár a Minerva Műintézetnél (Cluj. Str. Baron L. Pop 5).

IMAHÁZ-SZENDELÉS. A Feleac-i 10 családát kitevő református leányegyház kis gyülekezete ünnepélyes keretek között szentelte fel imaházát. A felszentelést Gyenge György esperes úr végezte, felemelő beszéd keretében. Gyönyörűen működött közre a Bretea-i vegyeskar Mágner Sándorné asszony vezetésével. Jelen voltak: Fehérváry Károly főgondnok, Geréb András ref. lelkész, Kése Attila ref. lelkész, Mágner Sándor beszoigáló lelkész. Az úrvacsorát Gyenge György esperes és Kése Attila osztotta, Mágner Sándor beszoigáló lelkész keresztelt. A kis imaház felépítésénél Székely István gondnok agilisán közre működött, valamint Balog József

egyházi, presbiter. Megemlékest érdemel, hogy a környék magyarsága közül is többen megjelentek az imaház felszentelésének ünnepélyén és tudva azt, hogy ez a pár magyar család mily nehézségekkel küzdött, adakozásaikkal segítették az egyházat. A perselyezésnél Székely Dávid gazdálkodó 500 lejt adott.

SZINIELÓDÁS PIPEA-N.

Pipea-n jól sikerült műsoros estélyt rendeztek jan. 31-én. A nagyszámú közönség a természet zsufozásig megtöltötte és jól elszórakozott a vidám darabokon. Szinrekerült egy *román kis vigjáték*, azonkívül Péterfy: *Piros róza, fehér róza*, Gyallay: *Esze van a lónak* és egy monolog: *Bálintom*, melyet különösen ki kell emelnünk, mert az igazi megtestesült székely menyecskét hü alakításban játszotta meg Kozma Béláné, Tézsla Aranka. ki a jelen volt nagy közönség elismerését és dícséretét igazán megérdemelte.

A többi szereplők is nagyon jók voltak, dícséretet érdemelnek Bálint Juliska az Istváné, Fazakas Sándor, Bálint Albert, Kozma Béláné, Orbán Aron, Csöbi Gergely Mózes, Orbán Pap Mózes, Gergely Sándor, Bálint Juliska az Alberté, Bálint Gyula, Pázsint György. A kisebb szerepekben pedig Bálint Ilona, Simó Róza, Bálint Irma, Orbán Juliska, Bálint János, Kis Orbán András, Kozma Ildiko és Bálint István Zsiga.

A darabok betanításáért, fáradságáért Kozma Béláné tiszteletes asszonyt illeti a köszönet és elismerés. Az estélyen a szomszéd község román vezetői is részt vettek és a legjobban érezték magukat a reggelig tartó vidám hangulatban.

Jelen volt.

A „MAGYAR NÉP”-et terjeszteti magyar kötelesség!

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Mért nem lehet megsavanyodott tejszimből jó vajat készíteni?

Tejtermelő gazdáink és tejszövetkezeteink vezetői nagyon súlyos hibát követnek el akkor, amikor a vajkészítésre szánt tejet, annak kifejtése után, a tejszint pedig annak lefőlézése után egyáltalán nem hűtik le és úgy melegen hagyják azokat megsavanyodni és megromlani.

Hogy a megsavanyodott tejből és tejszimből miért nem készíthető kifogástalan vaj, azt a következőkkel lehet röviden megmagyarázni.

Az önmagától megsavanyodott tejben, illetve tejszimből a tejcukor tejsavvá változik át. Ezen átváltozást és egyben a tejszimbéérését rendszerint nem a kívánt nemes baktériumok végzik el, hanem azok a káros baktériumok, amelyek a tejszimbéérésének kárára vannak. Ha már most az így megsavanyodott és beért tejszimből vajat készítünk, az jó minőségű és tartós nem lehet a jelenlévő káros baktériumok miatt. Hogy a tejszimbéérését újra helyes irányba vezessük át, szükséges, hogy az ilyen tejszimből az összes baktériumokat kiöljük, vagyis a tejszint pasztörizáljuk és a tiszta tejszint újra beérleljük, vagyis nemes és jó baktériumokkal beoltjuk. Ezen nemes baktériumoknak pedig nagy szükségük van tejcukorra, vagyis táptalajra, hogy a kívánt hatását kifejthessék. Már pedig a savanyu tejben és tejszimből a tejcukor hiányzik, mert az tejsavvá változott át, így a nemes baktériumok nem tudnak a megkívánt módon elszaporodni, annak az lesz a következménye, hogy újra más káros baktériumok kerülnek előtérbe a tejszimből. A jó és tartós vaj pedig csakis úgy készíthető, ha a tejszimbééréshez hozzá adott nemes baktériumok a tejszimből érvényesülni

tudnak, mert csak így tudnak a vajnak jó zamatot és tartósságot biztosítani.

Hogy gazdáink és tejszövetkezeti vezetőink, különösen a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Tg.-Mureş-i Központi Tejfeldolgozó telephelyének körzetén belül, a szükséges követelményeknek megfelelhessenek, a következőképpen kell eljárniuk.

1. A kifejt tejet vagy lefőlézött tejszimből azonnal legalább a kutviz hőfokára (14 C hőfok) hűtsük le és így lehűtve tartsuk az elszállításig, vagy feldolgozásig hűvös pincébe, jégverembe vagy kutba leeresztve.

2. A hűtést úgy végezhetjük el, hogy a tejet vagy tejszint állítsuk hideg vagy jeges vízbe, amit felmelegedés után többször ki kell cserélni.

3. Igen jó, csörgedező hűtőn engedjük le a tejet vagy tejszint, a csöveken keresztül jeges víz vagy sólé átáramoltatásával. Ennek az eljárásnak az is igen nagy előnye, hogy a tejet vagy tejszint gyorsan le tudjuk hűteni (ami a vaj minőségére igen fontos) és egyben azokat a rossz gázoktól is kiszellőztetjük.

4. Igen jó, ha a tejet vagy tejszint +5° C hőfokra tudjuk lehűteni és úgy az elszállításig eltartani. Ha nagyobb üzembe szállítjuk be a tejet vagy tejszint, azt lehűtve és azonnal úgy szállítsuk be, hogy az a rendeltetési helyére még lehűtött és édes állapotban érkezék be, mert ha azt másnap dolgozzák fel, abból jó minőségű vaj már nem lesz.

A le nem hűtött tejszint szállítás alatt még az a károsodás is éri, hogy az a meg nem töltött edényekben kiküppülök.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Tejes vagy tejszínes edényeket használat után mindig forró szódás vízzel alaposan mosuk ki és szárítsuk ki. Rozsdás vagy nem órozott fémedényeket tejes vagy tejszínes edényeknek ne használjunk, mert ha a tej vagy tejszín bármilyen keveset megsavanyodik, a lezsav az ilyen edényeket megtámadja, amitől nem csak a tej vagy tejszín lesz fémizű, hanem a vaj is, ahol rövid időn belül egy vegyi folyamat következtében a vaj faggyusodását idézi elő.

Tejet vagy tejszínt soha ne tartsuk lezárva, mert az fülledt szagú és ízű lesz.

Tejszakembereink és vezetőink mindent elkövetnek, hogy ezeket a hibákat teljesen megszüntessék és az illetékesekkel megértessék, hogy jó minőségű és tartós vaját csakis kizárólag lehűtött, frissen és édesen feldolgozott tejszínből lehet készíteni, amelyik azután bármely ország vajával versenyképes tud lenni és a világ bármely piacára el tud jutni.

Finta Domokos.

A budapesti mezőgazdasági kiállítás csoportos látogatóinak elszállásolása. Az országos mezőgazdasági kiállítást minden évben tömegesen keresik fel vidékről és a szomszédos államokból tanulmányi csoportok. Ezeknek elszállásolása érdekében a rendezőbizottság érintkezésbe lépett Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalával. Az Idegenforgalmi Hivatal ez évben is készséggel vállalta a kiállítás látogatóinak pályaudvari kirendeltségei ntján való fogadását és olcsó, csoportos elszállásolását. Vidéki iskolák, gazdasági akadémiák, szakiskolák és tanfolyamok tanulóifjúságából álló csoportoknak elszállásolására diákszállókban van hely biztosítva. A diákszállók mind lepedővel, takaróval és párnával ellátott ágyakkal vannak felszerelve. A diákszállókban igényelt helyek biztosítására vonatkozóan a bejelentéseket legkésőbb március 10-ig kell az Idegen-

forgalmi Hivatalnak megküldeni. A szállás a diákszállókban naponként és személyenként 40 fillérbe kerül, ezenkívül személyenként a tartózkodás egész tartmára 60 fillér mosatási díj fizetendő.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a Gazdasági Egylet vetőmagkiállítása és vásárja iránt. Az E. G. E. már lapunkban jelentettük február hó 21–27. napjain tartja szokásos tavaszi vetőmagkiállítását és vásárját Clujon. A CFR. vezérigazgatósága a vidékről a kiállításra felutazóknak visszatárazáshoz 50%-os kedvezményt engedélyezett. Nagyon sok gazda küldött be változatos kiállítási anyagot. Székelyföldről szép fil-lérlenese érkezett. Különös feltűnést fog kelteni a minden vidékről beérkezett számos kukoricaminta. A kiállításon résztvesznek a külföldi magnemesítő állomások is. Eddig a lovászpániti, bánkúti, hatvani magyarországi nemesítő telepek jelentették be

résztvételüket. A kiállításon bemutatja a Gazdasági Egylet az ujszerű takarmány konzerválási eljárásokat és erjesztett takarmány mintát is fog kiállítani. A kiállítás célja a nemesített vetőmagvak, vetőgumók közvetlenül a kereskedelem kizárásával a kis és nagy gazdák rendelkezésére bocsátása. Érdeklődőknek készséggel nyújt felvilágosítást az E. G. E. titkári hivatala: Cluj, Str. Andrei Muresan 10.

Kitűnő háziszser vértetű ellen.

Rövidesen megkezdődnek a gyümölcsöskertben a tavaszi munkálatok. Ha az idő felmelegszik, hamarosan fog jelentkezni almafáinkon a vértetű. A vértetű irtására minden meg kell tenni, mert a vértetű nem csak a termést veszélyezteti, hanem a fát is teljesen elpusztíthatja. A törvény is szigorúan bünteti a gyümölcskert tulajdonost, aki a vértetűt nem irtja.

Magyarországon újabb sikeres kísérleteket folytattak a vértetű irtására olcsó háziszserekkel. Legújabbban a *denaturált szeszt* próbálták ki. Megállapították, hogy a *denaturált szesz* a legolcsóbb és legbiztosabb vértetűellenes szer. A vértetűes helyeket ecsettel kell bekenni. A szesz pillanatok alatt az egész vértetű telepre felszívódik és a tetvek elpusztulnak.

MEGÉRKEZTEK az újtermésű

MAUTHNER magvak!

Kérje mindenütt. Ahol nem kapná forduljon a

Mauthner Ödön Román Magtermelő és Magkereskedelmi Rt.-hoz
SIBIU, Piața Cetății 1.

Ujabb gyári árukkal árasztják el a japánok Európát.

A japánok nagyon sokféle gyári áruval próbálták meghódítani az európai piacot. Sok esetben vallottak kudarcot és sokféle árunál vesztettek óriási összegeket. Ez azonban nem kedvetlenítette el a vállalkozó szellemű japán népet. Hir szerint közelebből óriási mennyiségben fognak Európába szállítani villanylámpákat és rádió csöveket. Állítólag a japán áru elvámolás után is negyed annyiba fog kerülni, mint a jelenlegi európai, illetőleg a belföldi áruk.

Piaci árak Timişoarán.

Buza 440, új kukorica 250, zab 300, sörárpa 380—390, takarmányárpa 370, muharmag 410, napraforgómag 460—470, tökmag 700—750 lej mázsánként

Szalma 70, réti széna 130, lőhere és lucernaszéna 150 lej mázsánként.

Igásló 6—8 ezer, kocsiló 13—22 ezer, kövér ökör 15—20 ezer, igásökör 10—18 ezer lej páronként. Fejőstehén 3—6 ezer lej darabonként.

Terményárak Satumaren.

Buza 430, rozs 420, kukorica 280, takarmányárpa 340, zab 320, napraforgómag 500 lej mázsánként.

Terjesszük a
Magyar Nép-et

Előkészületek

a gyümölcsfák téli permetezésére. A tél utolsó erőfeszítéseit teszi, hogy helyet adjon a tavaszi újjászületének. A gazda helyesen teszi, ha rendbehozza hernyózó-ollóját, kaparóját és drótkéféjét, hogy a mostani melegebb napokon nagy körültekintéssel eltávolítsa a gyümölcsfákon található összes hernyófészkeket, megkövesedett gyümölcsöket, elszaradt leveleket és egyéb tisztátalanságokat.

Nagy gonddal és hozzáértéssel a fák koronáját is meg kell ritkítani, hogy azok szellősek legyenek. Az ejtett sebeket és az almafáknál a vértetvektől megtisztított foltokat Almola sebkenőccsel be kell kenni. A jó szalonnás tehéntrágyát is most kell körülbelül a fák csepegője körül elhelyezni, hogy annak tápanyaga a táplálkozó gyökerekhez eljuthasson. — Téli permetezés céljára leghelyesebb Libex-Universal nevű készítményt használni (a beszerzés helyét kiadóhivatalunk bárkivel szívesen közli) mert ez amellet, hogy 40%-kal olcsóbb, minden más eddig használt téli permetanyagnál. — biztos sikerrel elpusztítja az áttelelő rovarokat és betegségeket. Ezen permetanyagból 3%-os oldatot kell készíteni, kétkő és mészhozzáadása nélkül.

Nemsokára elkövetkező rügfakadás előtti téli permetezés céljára ugyszólván elengedhetetlen a múlt évben részletesen ismertetett és bármely permetező-

gépre, vagy bambuszcsőre felszerelhető szabályozható szórófej beszerzése. — Ez a különleges szórófej, mely a nyári ködszerű permetlevet 3 méterig elviszi, most télen, amikor csak lemosó permetezésre van szükség, a permet sugarat 6—7 méterig is meghosszabbítja.

Nincs tehát olyan magas gyümölcsfa, melyet létra nélkül a földről (szükség esetén bambusz használatával is) meg ne lehetne előírásosan permetezni.

Nagy szó ez akkor, amidőn tele, nehéz géppel való létráramászás sokszor életveszélyes, eltekintve attól, hogy így igen sok hely permetezetlenül is marad.

A szabályozható szórófej a következő címmel rendelhető meg: Agrotechnica, Cluj, Calea Regele Ferdinand 8.

Tíz fillérért kaput nyit Budán a jövő „Carusója”. A most felfedezett 17 esztendőes csodaember, ről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a *Délibáb* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban.

Embernek tisztálkodás, Gyümölcsfának téli permetezés!

De csak

LIBEX-UNIVERSAL

nevű téli permetanyaggal, mert az a
leghatásosabb és legolcsóbb

Beszerzés helyét kiadóhivatalunk bárkivel szívesen közli díjtalanul.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Az érettkor veszedelme.

Sokat szoktunk beszélni az ifjkor kísértéseiről és veszedelmeiről, de sokkal kevesebbet az érettkorúság kísértéseiről és veszedelmeiről. Pedig az érettkornak is megvannak a maga nagyon súlyos kísértései és ezért különös szükség van arra, hogy az érettkorban is szüntelenül magunk előtt tartsuk az apostoli figyelmeztetést: „Vigyázzatok, álljatok meg a hitben, legyetek férfiak, legyetek erősek.“ Az érettkor, talán a harminc-ötven év közötti életszakasz az, amikor a teljes erejében levő ember a legnagyobb erőkifejtésekre, alkotásokra képes. De éppen ez az időszak az is, amelyben a legerősebb kísértések támadják meg és sodorják a kárhozat utvesztőjébe az embert.

E kísértések egyike a vakmerő, korlátozat és akadályokat nem ismerő önbizalom. Az erői teljességében levő ember azt hiszi, hogy elég erős és elég okos arra, hogy minden akadályt összetörjön, minden törvényt ki tudjon játszani. Ez a vakmerő önbizalom sodorja azután a kevély embert olyan összeütközésekbe, amelyek az örök isteni törvényekkel szembe került embert a bűn és a gyalázat fertőjébe taszítják.

Az érettkornak másik veszedelmes kísértése éppen az ellenkezője ennek. A fásult kétségbeesés, a reménytelen csüggedés. Minden önbizalomnak elvesztése. Akikkel együtt kezdte pályáját, mind jobban boldogultak az életben, mint ő. Azt remélte, hogy szorgalommal és kitartással a legelső köze küzd fel magát és ime, minden reménye sötét csalódásba veszett el. Csalódott önmagában, csalódott az emberekben, mit várhat és mit remélhet ettől az élettől?! Még más kísértéseket is felsorolhatnánk, amelyek az érettkorban különös hatalommal támadják meg az embert.

Ebben a korban a szenvedély hullámai elsodróbb erejűek s viszont a bűnnel szemben való harcban meg nem acélozott akarat egyre gyengébb. Ezért van az, hogy a legnagyobb

bukások éppen e korban következnek be sokszor úgy, hogy aztán a bukásból nem is tud fölemelkedni az elveszett ember.

Gondoljunk Sámsonra. Milyen vakmerő bátorsággal halad előre ez a nagyon erős ember a dicsőség útján és féket nem ismerő érzékisége hogy sodorja Delila karjaiba és a sok csatában győzedelmes hős milyen szégyenteljes tárgya lesz ellenségei gunyjának, milyen végzetteljesen idézi magára a halál veszedelmét. Ott van Saul király. Dicsőségesen kezdett pálya derekán önzése és féltékenysége miatt szembekerül Isten örök törvényeivel, hogy végül is meghasonlott lélekkel az öngyilkosságban keressen és találja meg dicsőségének romjain összetört életének megoldását. Gondoljunk Dávidra. Királyi dicsőségének magaslatáról hogy zuhan alá a gyalázat fertőjébe. Utalhatnánk az Újtestamentumi példákra is. Judásnak rettenetes bukására, vagy Ananiásnak szánalmas összeomlására, Péternek fájdalmas megingására és még más nagyon komoly figyelmeztetésekre. A mi korunk is mutatja, hogy a legmegrázóbb erkölcsi bukások, eltévelyedések miként következnek be éppen az érettkor napjaiban.

Férfiúnak és erősnek lenni pedig azt jelenti, hogy egyfelől érezzük a felelősséget, amelyet életünk alakításáért Isten és emberek előtt hordoznunk kell, másfelől tudjuk, hogy az igazi erő elsősorban önmagunk hatalom alatt tartásában áll. Hogy ezt az erőt megszerezhessük, azért kell, hogy egyfelől vigyázók legyünk, azaz nyílt szemmel vizsgáljuk azokat a kísértéseket, amelyek akár belülről, akár kívülről megtámadják életünket, másfelől az imádság és az Ige Istentől rendelt eszközeivel megragadjuk Isten kezét, aki az élet minden korszakában egyedül tudja átvenni az embert az élet nagy kísértései között a békesség áldott kikötőjébe.

Olvassátok a „Keleti Ujság“-ot!

Mulandó

NE ÖLJ!

Valamikor... (Uram, be rég volt... be rég!)
Három kicsi fiam játékos kezét
gyöngéd erőszakkal imára fontam,
s mint ezüst csengő csilingelt nyomomban
hangocskájuk a tiszta, töretlen:
„Miatyánk Isten, ki vagy a mennyben...”

Valamikor... (Uram, be rég is volt... be rég!)
Sokszor fordult azóta az idő-kerék.
A szent lecke volt épp' kiszabva rájuk.
Még most is hallom fáradt hangocskájuk:
(tavaszillat áradt a kertek felől...)
A hatodik parancsolat ez: Ne ölj!

Ma: katona a három drága fiam.
(A szívem értük örökké nyugtalan.)
Kemény puskagyom izzad a kezük,
hajh! most más parancsok szabják életük.
S még jöhet egy nap, hogy minden összedől
s így szól majd a parancs: „Szüronyt sze-
[gezz! Ölj!“
L. Ady Mariska.

Deres Jóska földi bánódása és mennybe- menelele.

A tizenkétéves Deres Jóska, aki már Bra-
ziliában iskolába is járt és egészen jól megta-
nult beszélni új környezetének nyelvén, né-
hány napig kint tartózkodott a temetőben és
hol az apja, hol az anyja sirjánál ácsorgott,
üldögélt. Nézte-nézte a friss domborulatot, a
fakereszteket és megint csak nem értette, ami-
be pedig már kezdett beletörődni, hogy mit
kerestek itt, miért jöttek el hazulról, miért vo-
nultak ki a világba, melyről már annak ide-
jén a háborúból megtanulhatták, hogy ellen-
ség. Nézte a sirokat és észébe jutott az elha-
gyott ház, a régi udvar, az eperfa és az udva-
ron a kis ház, amelyet sárból, szalmából, kö-
ből építgetett és hirtelen ott hagyott, mielőtt
befejezte. Oly világosan látta a falakat, orra
oly tisztán szagolta az otthon illatát, az eperfa
levelének susogása oly édes zenével esapódott
a fülének, hogy néha kinyújtotta kezét, mert
meg akarta fogni a fát, a falakat, a feledhetel-
en butorokat. Hozzádörgölözött a kutyája, ké-

nyesen rányávogott fehér macskája. Itt van,
itt van minden a közelben, ide hallatszik a
templom harangja, kertjük virágillata az or-
rát csiklandozza és arcába fuj a Hargita hü-
vös szele. Mit keres itt? Mért nincs ott? Álom,
hogy itt van, fojtó, kínzó álom... nem igaz,
hogy elvándoroltak, nem igaz, hogy apja,
anyja itt fulladozik a földben... mi közük
ehhez a földhöz, a bányához, a higanyhoz, a
félelmetes négekhez, a parancsoló németek-
hez, az idegen portugálokhoz... álom mindez,
a valóság ott van, ott, kéznnyújtásnyira, a csiki
hegyek alján, a fehér faluban, a templom
alatt. Ébredj fel Jóska, menj vissza a való-
sághoz... s mintha valóban álmodnék, elindult
az eperfa irányában. A temetőből a kikötőbe
jutott, a forró éjszakában ott szimatolt az ér-
kező, induló hajók közt, hajnalban fellopózott
egy német teherhajóra, melyről azt hallotta,
hogy Hamburgba igyekszik, — elbujt a men-
tőcsónakban. Reggel megtalálták, a kapitány
elé vezették.

— Ki vagy és hogy kerülsz ide? — kér-
dezte szigorúan a kapitány.

Megmondta.

— Deres Jóska vagyok, kapitány ur, ma-
gyar fiu, hazamegyek.

A kapitány nem büntette meg, lapátot
nyomatott a kezébe és beállította a fütők
közé. Dolgoztatták, adtak neki enni és
egyszer sem ütötték meg. Hamburgban partra
tették; megköszönte szívességüket, bucsut is
intett a kapitánynak, akít megszeretett, majd
rögtön elindult gyalog Németországon, Ausz-
trián át a régi ház felé. Rongyosan és kime-
rülten érkezett házuk elé, felnézett az eper-
fára, bekukkantott a kerítésen, majd nekibáto-
rodva benyitott az udvarra. Ekkor idegen,
soha nem látott kutyák rohantak rá a ház mö-
gül és megállásra kényszerítették.

— Kérem, én Deres Jóska vagyok, itt
születtem ebben a házban, ez a ház a mienk...
itt hagytam az udvaron a kisházamat... haza-
jöttem, meg akartam nézni, itt akarok ma-
radni, jut hely nekem is...

Részvétellel néztek rája... a ház asszonya
jósziü nő, édesanya, megértette Jóska szívét,
szállást adott neki, hadd pihenje ki magát és
álmodja vissza gyermekéveit.

De nem sokáig pihenhetett Jóska... tör-
vény, törvény, mondták a hatóság emberei és
Jóskának át kellett mennie a határon.

És a határon túl, a magyar rendőrök fagatóra fogták Deres Jóska-t és iratokat kértek tőle. Azt mondták, igazolja magát.

— Szívesen, — felelte. — Deres Jóska vagyok, magyar fiú, apám Deres Ferenc csendőrőrmester, meghalt higanybajban, Braziliában.

Azt mondták, menjen haza.

— Haza akarok menni, éppen azt akarom, de hová menjek?

— Braziliába, — felelte egy hivatalnok. — Ha már Braziliában élnek a szülei!

— Nem élnek kérem, mert meghaltak és Brazília nem az én hazám.

Ugy látszik, mondta magának, mégis csak most álmodom, az a torony, az a falu, az a ház, az az eperfa, az az álom és ott Braziliában, ott van a valóság. Egy júliusi napon, július nyolcadikán, a születésnapján, oly nyugtalanra vált, hogy megint utra kelt. Elgyalogolt Ausztriába, onnét Németországba, a hamburgi kikötőben vizsgálhatta néhány napig a hajókat, aztán ellopózott az egyikre, elbujt s csak másnap a nyílt tengeren jelentkezett. Ezuttal meg is verték, de a tengerbe nem dobták, hanem elszállították Braziliába, ahová éppen jókor érkezett... az utcákon a forradalom tüze esorgott, a hegyekben háboru füstje gomolygott, a falvak közt csapatok és ágyuk száguldtak... Jóska felcsapott katonának. Azt mondta, huszár akar lenni, huszár is lett, két esztendeig az is maradt és vitézül harcolt mindenki ellen, akiről azt mondták neki, hogy az az ellenség. Kétszer sebesült meg; egyszer a karját lötték át, egyszer a jobb tüdejét, de komoly bajt egyik golyó sem okozott. Kár, gondolta két esztendő múltán, hogy véget ért ez az amerikai háború... Huszárból tengerész lett és egy kék testű, sárga kürtű hajón majdnem az egész világot behajózta... eljutott Japánba, botorkált Sanghaiban, dalolt Tangerben, táncolt Honolulu-ban s égette déli tengerek napja, dermedtette északi földek szele. Egy augusztusi napon olasz partot ért a Jóreménység hajó... Jóska elhagyta a hajót, most már magyar testvérek közé vágyott, akik megértik szavát, szívét.

Jó szívvel fogadták, de megint csak iratokat, bizonyítványokat kértek. Örült Jóska, mert most voltak írásai. Forgatták, nézték az iratokat a hivatalokban... Am ha ott született, ahol született, akkor román állampolgár, de ha

ott szolgált, ahol szolgált, akkor brazíliai és a katonakönyve tanúsága szerint Braziliába szállítandó, a tengerészkönyve tanúsága szerint a Jóreménység nevű hajóra irányítandó...

— Testvérek! — kiáltotta ekkor és összedobálta az iratait — egyszer az volt a baj, hogy semmi iratom nem volt, most meg látom, az a baj, hogy sok az iratom... de ne nézzétek a betűt, a betű elküld, az egyik amoda, a másik emide, a szívet nézzétek, a ti szíveteket, meg az én szívemet... azt hallgassátok, az mit beszél!

— Jó ember, — magyarázták a hivatalban, — nem szívtelen emberek ülnek itt, de az életben nem lehet mindent úgy elintézni, ahogy azt a szív kívánja... törvény is van, a törvény pedig néha erősebb a szívnél.

— Hát mit mond a törvény? — kérdezte kétségbeesetten.

— A törvény megkérdi, — mondták — hová való, milyen illetőségű, aztán...

— Aztán! — kiáltotta — ha az a hely ide illetékes és mégis odavaló, akkor az ember, aki idevaló és oda illetékes, akkor az ember mit tegyen és hova menjen?

Hát bizony ugy alakult a sok tárgyalás, hogy Deres József magyarországi — romániai — brazíliai magyar, délamerikai tengerész, brazil katona, megint csak felkapaszkodott a rakodómunkások közt egy hamburgi hajóra, megint csak Brazília felé vándorolt, de ezuttal már borus kedvvel, zaklatott lélekkel. Nem értette, nem tudta felfogni az ügyeit.

(A székelly fia további sorsát is elmondjuk jövő számunkban.)

Hazáján k tanítómestere.

Az Unitárius Irodalmi Társaság kegyeletes emlékünnepre készülődik. Február 28-ikán gazdag műsor keretében emlékszik meg arról, hogy Brassai Sámuel, a nagy nevezetességű tudós, ezelőtt száz esztendővel a kollégium tanára lett s ezzel megkezdette a magyar művelődés érdekében végzett munkásságát.

Brassait életében, amely a századik évben érkezett el, az egész magyarság ismerte, mindenki „Brassai bácsi” néven emlegette. Ez az életpálya tele van nagy tanulságokkal, fényes tudományos eredményekkel.

Tanulmányai elemeit édesapjától kapta,

aki előbb tanító, később unitárius lelkész volt. Tanulói pályáján kísérője a szegénység. Tizenhat éves korától már önálló s szakadatlan tanított és tanult. Példányképe lett az önmagát felküzdő embernek. Saját szorgalmával sajátotott el kilenc nyelvet.

A kollégium elhagyása után már önállóságra törekedett. Főúri családoknál nevelősködött. Olyan lélek, kinél a tanítás magasabbrendű elhivatás, kötelesség, s aki előtt a nevelés, mint életcél, mint eszménykép lebegett. Maga mondja: „*Ha én iskolamester volnék, alázatos mesterségemet a világ minden mesterségénél előbb becsülöm.*” Mielőtt e vágya teljesülne s igazi élethivatásához eljutna, felkérésre 1834-től Vasárnapi Ujság címen egy néplapot szerkesztett. Hasznos, kedvelt olvasmánya volt ez a népnek s mint magyar nyelvű lap, a középosztálynál megbecsült volt.

Brassai alakja akkor nyomul előre s kezd történelmivé válni a közvélemény ösztönös ereje által, mikor 100 évvel ezelőtt, 1837 február 8-án a unitárius kollegiumhoz tanárrá választják. Március 2-án a régi unitárius kollégium dísztermében volt az ünnepélyes beiktatása, ami eseménye volt a városnak. Nemesak költőnek, hanem tanárnak is születni kell. Az ifjuság megérezte, hogy született tanárt kapott. Brassaiban s mint szerető atyját fogadta, melegen üdvözölte s új idők kezdetét látta az iskola történetében. Brassaiban nem is csalódtak, mert ő a jutalom minden reménye nélküli, önzetlenül dolgozott s ha olykor göröngyös és tövises is volt tanári pályája, de győzelemre vezetett. Most már kenyérgondja nem volt s hűségesen teljesítette kötelességét egyházával és fájával szemben s minden alkalmat felhasznált arra, hogy taraljon és másokat is tanítson, hol élő szóval, hol írással, s mindezt könnyedén tette, mert ez a munka volt termékeny életének egyetlen célja.

Tanári működését a történelem tanításával kezdte meg, melybe a száraz adatszerűség helyett igyekezett életet és szellemet bevinni. Majd a tanári személyzet apadása, változása folytán ugyszólván minden tárgyat tanított. De tekintete állandóan a magyar nyelv tanítására irányult. Tudja, hogy a nyelv a nemzetnek lelke, élete s összes munkálkodásában a magyar nyelvészet terén alkotja a legmaradandóbbat. Mit mondjunk még tudása

egyetemességéről? Alapos művelője a bölcséleti tudományoknak, de bölcséleti mély tudása összefért vallásos hitével, ami egész lényét áthatotta s melynek szóban és cselekedetben annyiszor jelét adta. Üres óráiban csillagász; zeneértő, zenekritikus. Annyira szereti a zenét, hogy az akkori tökéletlen járművekkel Budapestre, sőt Bécsbe is elmegy egy-egy kiváló művész meghallgatására.

Ezek után nem esoda, ha Brassai tekintélye olyan nagyra nőtt, hogy bár nem volt felszentelt pap, a főjegyzői, sőt a püspöki állás betöltésénél is szóba hozták. Ő azonban ezekre nem áhítozott, hanem megelégedett az igazgatósággal, de csak két évig lehetett igazgató, mert igen naggyá lett ahhoz, hogy másodszer is megválasszák. Igazgatói tekintélyét nem arra használta fel, hogy tanártársait megalázza, kisebbitse s formaságokkal gyötörje, hanem, hogy emelje az intézet szellemi állapotát. Intézkedéseivel, nagy tudásával annyira elbűvölte az ifjuságot, hogyha Brassai az apró szurkálások miatt elhagyja a tanári pályát, tanítványai készek lettek volna őt követni, minthogy volt is ilyenre már eset a magyar tanítás történetében.

Az sem mindennapi vonása Brassai jellemének, hogy szerény fizetéséből is gyakorolta saját intézetével szemben az áldozatkészség királyi erényét.

Az 1848—49-iki szabadságharc után még tanárkodik, de nagy tudása, széles látóköre következtében kinőtt a középiskolából. Az Erdélyi Múzeum Egylet igazgatója lett, majd 1872-ben egyetemi tanár. A Magyar Tudományos Akadémiának előbb rendes, majd tiszteletbeli tagja. Egyetemes tudása népszerűvé, legendássá tették alakját és sok adomában foglalkoztak különökdéseivel. Méltán mondhatjuk őt hazája tanítómesterének, sőt neve a baza határain túl is hirdette a magyar szellemi erő nagy értékét.

Egy ilyen böles, prófétaí egyéniség örökre emlékeztető és tanítóerejű kell, hogy maradjon

P. Szentmártoni Kálmán.

Apróságok • Adomák

Hogyan keletkezik az ittasság?

Az ittasság élettani magyarázata érdekes és tanulságos. Rávilágít a szervezet vegyi műhelyének csodálatos berendezésére és működésére.

A szeszitalokban foglalt szesz felszívódása már a gyomorból megkezdődik. A rendes táplálékoknál tehát gyorsabban és közvetlenebb uton jut a véráramba. Könnyen megállapíthatja ezt akárki, mert hiszen egy pohár erős pálinka vagy bor felhajtása után már néhány pillanat múlva jelentkezik a fejben a mámor. A szeszitalokban levő szesz tehát rendkívül gyorsan bekerül a szervezet háztartásába. Mámorító és ittasságot okozó hatása a következőképpen keletkezik.

A szesz oldja a zsirokat. Ilyen formán, mikor a szesz a vérárammal az agysejtekhez jut, az agysejtek külső felén levő zsiranyagot (lipoidot), amely védőburokként veszi körül az idegsejtek belső állományát, feloldja. Ezután a szesz behatol az idegsejtekbe és ott olyan vegyi változást okoz, amely megzavarja az idegsejteket rendes munkájukban. Ennek a zavarnak különböző jelei és fokozatai vannak. *Az agysejtek megzavart életműködése elsősorban a tiszta itélőképességet homályosítja el.* Az ital mámorában az ember mindent rózsás színben lát. Nehéz gondjai megszűnnek, terveinek kivitele könnyebbnek tűnik fel. A képzeletben elhárulnak az akadályok és az ember lassan-lassan csapongó gondolatok hatalma alá kerül. Sajnos, az ítélet tisztasága a szeszital elfogyasztott mennyiségével arányo-

san romlik. Az ittasság későbbi fokozata a tiszta ítéletet annyira elhomályosítja, hogy erkölcsi és anyagi károk származnak belőle. Ilyenkor válik a gondolat annyira ítéletnélkülivé, hogy veszekedések, verekedések és halálos összetűzések keletkeznek minden komolyabb ok nélkül.

A szeszitalokat az a tulajdonságuk tette olyan népszerűvé, hogy kismértékben fogyasztva, mint előadtuk, javítják a közérzetet és az embert kellemes hangulatba ringatják. Emellett azt is megállapították, hogy a szeszitalok kétségtelenül fertőtlenítő hatást fejtenek ki az emberi szervezetben és elősegítik az emésztést. *Mértéket kell azonban tartani!* Nem szabad annyi szeszitalt fogyasztani, hogy az ítélet káros módosulást szenvedjen. Különösen fontos tudni, hogy annál kevésbé káros a szeszital, minél kevesebb szeszt tartalmaz. A bor és a sör tehát a legveszélytelenebb szeszitalok. Az erős pálinkák még kis mennyiségben is súlyos szervezeti elváltozásokat okozhatnak.

Valóra vált mese.

A Dél-Amerikában levő Paraguay és Bolivia között lefolyt háborúban a katonáorvosok rendkívül érdekes megfigyelést tettek a Dél-Amerikában élő, vérszívó szárnyasegekkel kapcsolatban. Ezek a szárnyasegek rendes körülmények között állatok vérért szívják. A háború alkalmával azonban meglepték álmukban a sebesült katonákat és azoknak vérével táplálkoztak. Különös dolog, hogy a katonák álmukból nem ébredtek fel, pedig a vérszívó denéver sokszor hét-nyolc sebet is ejtett egy-egy katonán.

Milyen régiek az élelmiszerek?

A gabonaneműek ismerete öt-hatezer évesnél régiebb. A *lencsét* az emberiség ötezer éve használja táplálkozásra. Az almát négyezer éve ismeri az emberiség. A paszuly, a káposzta és a zeller legalább ötezer évesek. A krumpli félévszázada szerepel az emberiség étlapján. A paprika négyszáz éve élelmiszer. A fahéj százötven éves. A paradicsomot még ezelőtt száz évvel alig ismerték.

Forgalmi akadályt okoznak a papagályok.

A római rendőrség elrendelte, hogy nagyobb utkeresztezések mellett levő házak lakói nem tarthatnak papagályokat. A papagályok ugyanis nagyon hamar megtanulják az autó túlkölését és annyira kedvelik, hogy állandóan utánozzák. Ezzel a forgalom biztonságát veszélyeztetik.

Ez már papagály!

— Van egy papagály madaram, annyit tud beszélni, hogy szóhoz sem tudok jutni tőle.

— Az semmi, az én papagály madaram annyit beszél, hogy még a feleségem sem tud szóhoz jutni!

Biztos szer.

— Aztán jó ez az altatószer?

— Olyan jó, hogy legokosabban teszi, ha mindjárt egy ébresztőórát is vásárol.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. — Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levelek mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. — Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekeik, a választ lapunkban adjuk meg.

A. V. A murek- és petrezselemmagot, ha a kertj ágyások földje megengedi, február hónapban minden aggodalom nélkül elvetheti. Ezeket a veteményeket szokás ősszel is vetni. Így sokkal egyenletesebben kelnek és hamarabb fejlődnek. Természetes dolog, hogy minden olyan növény, amelyik ősszel vethető, kibírja a téli fagyot és ezért vethető télen is, ha a talajviszonyok és a fagy megengedik.

L. I. Az ecetes hordók csak a kádármester alapos tisztítása után válnak bor-eltartásra alkalmasakká. Ha a hordóban nem régóta áll ecetes bor és így a baj nem hatolt a hordó dongáinak mélyebben fekvő szövetéibe, többszöri és erős kénezzéssel lehet segíteni a bajon. Ilyen esetben is azt ajánljuk azonban, hogy csak újbart helyezzen a gyanús hordóba. Ezt is csak akkor, ha már erős forrásban van, hogy az eceterjesztő ne hatalmasodjék el a mustban. Amint a gyanús hordóba helyezett újbor zajos erjedése befejeződött, azonnal fel kell tölteni, hogy ne érje levegő a hordóba tett bort.

T. E. Azt ajánljuk, hogy a kérdéses területet próbálja meg még egyszer lóherével bevetni. Szerezzen kifogástalan magot és vesse el jól megmunkált földbe. Hogy a lucernása és lóherése

arankával telt meg, annak oka a tisztátalan magban keresendő. Malacainak betegségére nézve látatlanban nem tudunk választ adni. Valószínűnek tartjuk, hogy a betegség nem ragadós, mert csak egyik malacon jelentkezett. Kísérje a betegséget figyelemmel és amennyiben valamit észrevesz a többi malacokon, forduljon állatorvoshoz.

E. M. Sebekre mindenféle tiszta olajat nyugodtan lehet használni. Természetesen legjobban megfelelnek a tisztított ételolajok. Ujabbban nagyszerű eredményt értek el sebkezelésben a csukamájolajjal. A csukamájolaj kiváló sebgyógyító hatása arra vezethető vissza, hogy a csukamájolajban vitamin van, amelyik a szervezet helyreállító képességét nagy mértékben fokozza.

Sch. J. A virágházban mutatózó növényi betegséget a helyszínén kellene szakértő kertészszel megvizsgáltatni. Látatlanban ugyanis nagyon nehéz megmondani, hogy mi okozza a nemesített növények rothadását. Áll ez a dugványokra is. Valószínűnek tartjuk, hogy a virágháznak vagy hőmérséklete, vagy pedig a virágház levegőjének nedvesség tartalma nem felel meg a követelményeknek és ez okozza a bajt.

**Ha sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!**

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

J. P. Bebea-Veche, B. K. Comsesti, P. Z. Urziceni, V. G. Cernatul de Jos, Sz. B. Tiocol de Jos.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Mindazon előfizetőinket, akik még hátralékban vannak, felszólítjuk, hogy az általunk kiküldött postautalvány felhasználásával küldjék be az ott feltüntetett összeget, mert lapunknak minden pénzre szüksége van, s akiknek nagyobb hátralékuk van, azok részére, ha nem gondoskodnak a hátralék be-
küldéséről, kénytelenek leszünk a további lapküldést megszüntetni.

Azon újházasoknak, akiknek egy évvel ezelőtt indítottuk meg lapunkat, mint ingyen példányt, a lapküldést csak azon esetben folytatjuk, ha mind rendes előfizetők lépnek be hozzánk, mert egy évig ígértük az ingyen példányt s mivel újabb újházasok is jelentkeznek, egy évnél tovább nem küldhetjük ingyen lapunkat senkinek sem.

Simon Gergely közölje pontos címét, mert nem tudjuk levelezőlapját nélkül érdemlegesen elintézni.

K. K. A. Maiad. A különböző előadásokra, táncestélyekre az engedélyt a hatóságok adják meg. Ennél többet mi sem tudunk. A községi tanács választásokkal kapcsolatosan forduljon a legkö-

MOST JELENT MEG!

Dr. Görög Ferenc: A magyar nemzet története

III. kiadás

finom fehér papíron, 416 oldal 160 képpel

kedvezményes áron

postaköltséggel együtt lüve csak Lei 50—, diszes egész vászonkötésben Lei 70—. Személyesen vásárlók 5— Lejjel olcsóbban kapják a Minerva könyvkereskedésben. (Cluj, Strada Regina Maria 1. szám.)

Megrendelést gyűjtők

ingyen

kapnak minden 10 drb. után egy lüvölt, 15 drb. után egy költött példányt. **Fenti kedvezmény 1937 február végéig érvényes!**

Pontos és olvasható címmel írott megrendeléseket csakis a pénz előzetes beküldése ellenében intéz el a

MINERVA MŰINTÉZET

Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

zelebb levő Magyar Párti Tagozathoz felvilágosítás végett.

N. I. A. *Deja*. A Vöfélykönyv kifogyott!

A. I. *Săcueni*. A 305 lej beérkezett s az Ou által tett fizetési ajánlatot elfogadjuk.

K. A. *Ineu*. Lapunk multheti számának tanácsadó rovatában megadtuk kérdésére a választ.

L. M. A Bucuresti-i magyar pártiroda címe: Partidul Maghiar Bucuresti, Calea Victoriei 63-65. Casa Mică.

N. I. A beküldött adoma jó, de közlésre nem alkalmas, mert esetleg sokan sértést látnának a csattanójában.

A következő befolyt pénzket nyugtázzuk: K. I. Lonea 150 (r. 1936 dec. 31-ig naptár 2-szor exp.) B. S. Pestisul Mare 150 (r. 1936 dec. 31-ig a naptár 2-szor exp.) D. G. Remetea oas 150 (r. 1936 dec. 31-ig) G. S. Lompirt 150 (r. 1936 dec. 31-ig, a naptár 2-szor exp.), D. O. Bucuresti 155, (1936 dec. 31-ig a naptár exp.), F. D. Tufalau 150 (1937 szept. 1-ig), Id. K. A. Fegernic 155 (r. 1936 dec. 31-ig, a naptárt 2-szor exp.), Sz. A. Racosul de jos 155 (r. 1936 dec. 31-ig, naptárt exp.), Ozun-ról P. M. 150, R. I. 150, V. K. Santioana de Mures 225 (150 előf. 75 könyvért), T. F. Saneraiul Ciuc 150 (1936 dec. 31-ig, a naptár exp.), P. K. Jernuteni 75 (r. 1937 aug. 1-ig, napt. exp.), *Hisua*-ról G. P. 155 (r. 1936 dec. 31-ig), K. Gy. 75, M. F.-nek 33 lej hátraléka van a naptár már exp., T. P. Armazeni 155 (r. 1936 dec. 31-ig napt. 2-szor exp.), Sz. I. Ciuc-Sangeorghiu 155 (r. 1936 dec. 31-ig, napt. 2-szor

exp.), O. K. Episcopia 300 (r. 1936 dec. 31-ig a napt. exp.), M. J. Grábás 305 (r. 1934 dec. 31-ig), I. M. Zagon 150 (r. 1938. febr. 1-ig napt. 2-szor exp.), J. I. Arad 155 (r. 1936 dec. 31-ig, a napt. 2-szor exp.) G. I. Siclod 155, F. J. Chendul Mare 300, B. F. Armaseni 150, K. J. Ciriseni 680, K. E. Uliesu 50-100, N. J. Bisericiani 150, P. G. Filias 150, B. L. I-é Joseni 155, Z. G. Ciucmeghiu 150, S. A. Atid 75, B. B. V. scurta 50, P. K. Turches 150, B. E. Floresti 150, M. J. Unirea 150, L. F. Odorheiu 180, a naptár elküldve. özv. O. T-né Carei 150, Sz. I. Sieu-Odorheiu 155, I. F. Eliseni 155, M. A. Baia-Mare 230 lej.

Apróhirdetések

Minden szó 4. vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3. vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és ezek alkatrészeinek javítóműhelye. Pontos és gyors kiszolgálás. Baumgarten Géza, Târgu-Mureș, Str. Calarasiilor No. 19.

Cséplőszekrény Hofherr 1000-es végig gyűrűs a dob önbeálló duplagolyós 58 ezer lejért eladó. Esetleg cseserélném 1100-es Hofherr vagy 1200-ös MAV. golyóssal. Cím: Salati Frenc, Hoghiz. jud. Târnava Mare.

Eladó MAV nagy nyolcas cséplőgarnitúra, körül golyóssapágyas, párosítva Fordson traktorral. Mindegyik kifogástalan állapotban van. Esetleg külön-külön is eladók. Cséplőt kisebbért, 6-os, de csak MAV, el is cseserélném. Cím: Bagossy Sándor Ghiarac, jud. Bihor.

Gyakorlott konyhakertész állást keres. Vidékre is megyek. Cím: Borbély Márton Cluj, Calea Victoriei 135.

Eladó 800 és 720-as cséplő garnitúra motorral, egy tízes könyvnyű motor külön Tischler Lajosnál Bachnea, jud. Tarnava Mica.

Sarkady Miklós: „Ivánovic Mária” című regénye, második kiadásban jelent meg.

Az érdekes regény minden hangosabb reklám nélkül jutott el a második kiadáshoz.

A regény az Oroszországba került hadifoglyok életét ismereti. És egy ügyes meseszövővel eljuttatja az olvasót az orosz bolsevizmus megszületéséig s annak a titokzatos birodalomnak megvázoló tragédiájához. Megismertet az orosz nagy uri családok életével, a volt cári udvar rejtelmességeivel, egy önmagával meghasonlott néppel. És az összes örült káoszából egy gyönyörű szerelmi történet bontakozik ki.

A regény megrendelhető a Magyar Nép kiadóhivatalától vagy a szerzőtől: Sarkady Miklós, Carei Protestáns Társaskör, General Olleanu Nr. 48. Ara 40 lej és 5 lej portó.

Megelelent a **GAZDATUDOMÁNY** második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalja magában a gazdalkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzen tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet

című könyve előfizetőink számára 65 lej és 15 lej portó, összesen 80 lej. A könyv bolti ára egyébként 90 lej. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára

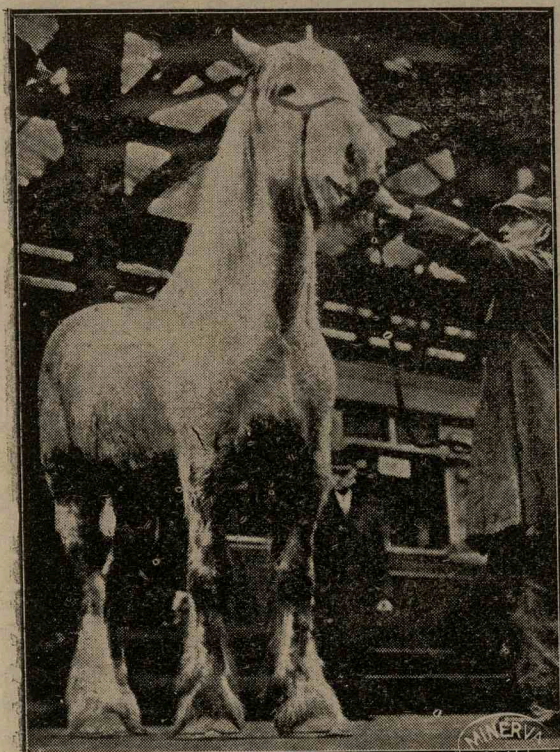
Ellenségek barátokká lesznek.

A közelebbi külpolitikai események közül jelentőség dolgában nagyon kiemelkedik az a találkozás, amely Ciano gróf olasz külügyminiszter és Rüdzi Arrasz török külügyminiszter közt lejolyt. Az olaszok és törökök között a háború után barátságtalan volt a viszony. Területi ellentétek is voltak a két állam közt, de a bizalmatlanságot jöként az okozta, hogy a törökök az orosz szovjettel álltak szövetséges viszonyban. Azt a körülményt, hogy a török most az olaszok barátságát keresi, arra magyarázzák, hogy a törökök is megsokalták azt a rettenetes zsarnokságot, amit a bolsevizmus Oroszországban teremtet s arra a meggyőződésre kezdenek térni, hogy a mostani orosz rendszer nem fog sokáig fennmaradni.

Rüdzi Arrasz és
Ciano gróf.

Anglia legnagyobb lova.

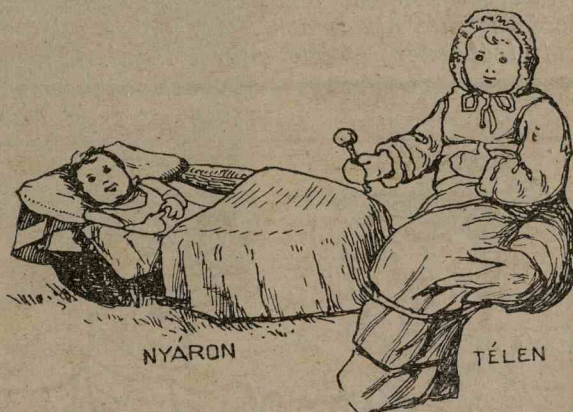

Egy angolai állatkiállításon benutatták Anglia legnagyobb lovát. A hatalmas állat marmagassága a földtől a marjáig mérve 198 centiméter volt. Érdekes ezzel az adattal összehasonlítani a mi lovaink marmagasságát. A kistestű székelty lovak 145—150 centiméter marmagasságúak. Az arabs és lipicai lovak 160—175 centiméter magasak. A közhasználatu lovak legnagyobb marmagassága 168—170 centiméter. Az angolai óriás ló ugynevezett hidegvérű fajta, vagyis a nehéz ígáslovak csoportjába tartozik.

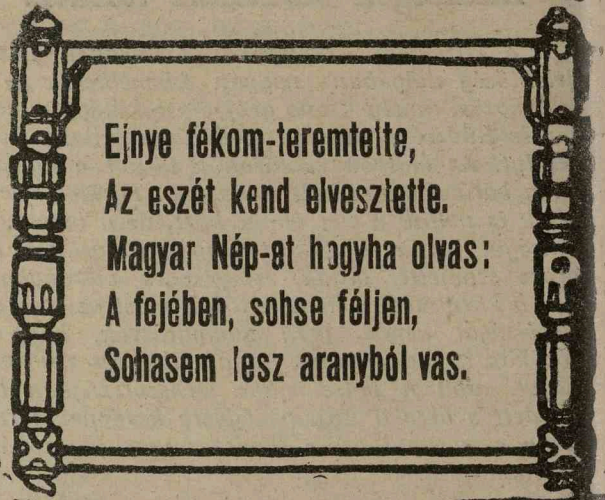
Tanuld meg!

Milyen idős korában szabad az újszülöttet a szabadba vinni?

Az újszülötteket általánosságban el szokták kényesztetni. Az orvosi tudomány megállapította, hogy a kisgyermeknek edzésre, friss levegőre nagy szüksége van. A napfény feltétlenül

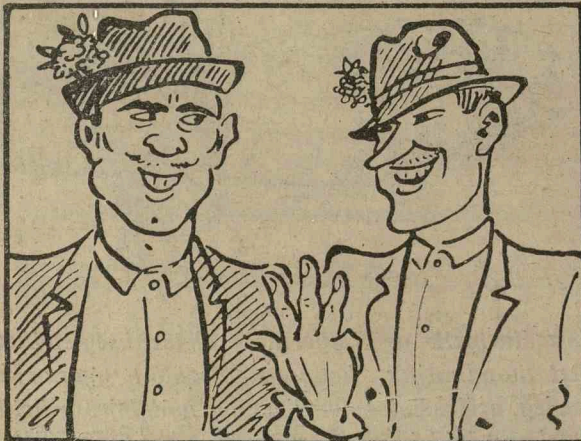
hozzátartozik a kisgyermek életszükségleteihez. Azt mondhatjuk, hogy az újszülött gyermeket meleg, szélcsendes nyári napon már három hetős korban rövid időre a szabadba lehet vinni. Télen csak három hónapos korban visszük ki a gyermeket, ügyelve arra, hogy ne legyen kemény fagy és szél. Télen csak néhány percig tartjuk a gyermeket a szabad levegőn és lassan szoktatjuk hozzá. Általánosságban azt ajánljuk, hogy nyáron és télen is naponta inkább többször vigyük ki rövid időre az újszülöttet, mint egy-

szer hosszabb időre. A kisgyermek öltözte mindig az évszaknak megfelelő legyen, tehát nyáron könnyű, télen meleg.

Tea égési sebekre.

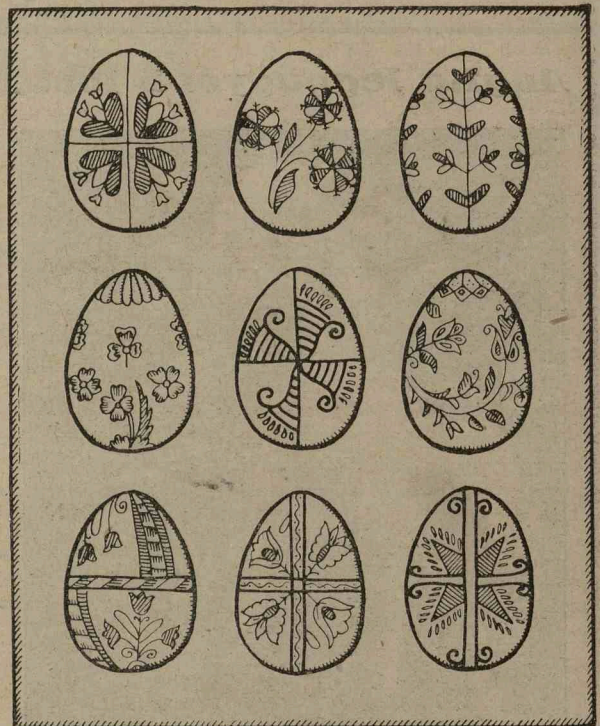
Az égés és forrázás által keletkezett sebekre nagyon sokféle háziszert alkalmaztak. A zsír, az olaj, a tojás a legáltalánosabban használt, égés elleni háziszerek. Egy angol orvos-tanár megállapítása szerint az égés és forrázás által keletkezett sebekre kitűnő hatással lehet alkalmazni a hideg teát. A teában levő csersav összehuzza az égés által szétroncsolódott szöveteket és siettetí gyógyulásukat. Elsősegélyképpen tehát égési sebeknél hideg teát is lehet alkalmazni. A sebekre alkalmazott teába nem szabad cukrot tenni.

— Én egy jó, egy szép, egy okos és egy gazdag nőt keresek.

— És, ha mind a négyet megtaláltad, melyiket fogod elvenni?

A magyar díszítés alapformái.

Alig 1 hónap választ el a húsvéti ünnepektől. Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét a hímes tojásokra. Ujabbán forgalomba hoznak színes papirlapokat tojásfestésre, az ezekkel festett tojások meg sem közelítik a kézi festésűeket. Néhány népies formát mutatunk be mai számunkban avval a megjegyzéssel, hogy az eddig közölt díszítőelemekből mi is nagyon sok formát találhatunk ki.

A festési eljárásoknak múlt évi számainkban részletes leírást közöltünk.

Kiadja a „Magyar Nép” kiadóbizottsága, Minerva Rt. Cluj, Str. Baron L. Pop 5, 263.3